

Henkilökuljetusten tehostamisesta miljoonasäästöt

Kuntaviisaat otti vuoden 2014 viimeisessä tapaamisessaan kantaa Tampereen teknillisessä yliopistossa syksyn aikana kehiteltyyn toimintamalliehdotukseen, jossa hahmotellaan liikenne- ja viestintäministeriön toimeksiannosta yhteiskunnan (kunnat, Kansaneläkelaitos ym.) korvaamien henkilökuljetusten uudistusta. Toimintamalliehdotusta voi tutkailla täällä:

<http://www.fintrip.fi/wp-content/uploads/2014/11/toimintamalliehdotus.pdf>

Kuntaviisaat pitää kuljetusten tehostamista tärkeänä ja näkee siinä merkittäviä paremman palvelun ja taloudellisten säästöjen mahdollisuuksia, kun yksin Pirkanmaalla julkisesti tuettujen matkojen kustannukset vuonna 2013 olivat lähes 55 miljoonaa euroa. Kuljetuspalvelun tuottajan/järjestäjän näkökulmaan he kuitenkin toivovat ehdotuksen kehittäessä kiinnitettävän vielä lisähuomiota. Olisi myös tarpeen että matkojen yhdistely ja yhteiskunnan matkatuki käsiteltäisiin erikseen, jotta toimintamallista saataisiin yksinkertaisempi ja normittaminen mahdollisimman vähäiseksi ja selkeäksi.

Asiakkaalle olennaisinta on kuljetuspalvelun toimivuus ja helppo käyttäytyminen siihen sekä valinnanvapaus vaihtoehtojen välillä. Jo nykyteknologialla olisi mahdollista toteuttaa reaaliaikainen, GPS-pohjainen älypuhelin/tablettisovellus, joka kertoo käyttäjälle järjestelmään syötetyt mahdolliset kulkuväline-/reittivaihtoehdot halutun lähtöpisteen ja määränpään välillä sekä saatavilla olevat kulkuneuvot. Valinnanvapautta ja kilpailusta syntyvää tehokkuutta parantaisi että matkojen yhdistelystä huolimatta asiakas voisi valita haluamansa liikennöijän palvelun. Tätä varten järjestelmässä voisi olla asiakaskortti, jolle on ladattu henkilökohtaiset asiakastiedot oikeuksineen. Asiakkaiden itsensä organisoimat kimpppydyt samaan suuntaan yhdellä kulkuneuvolla tulisi myös tehdä mahdollisiksi.

Kuntaviisaiden mielestä kuljetusten yhdistelyn käyttäytymäkehitys voitaisiin ulkoistaa ulkopuoliselle sovelluskehittäjälle. Kuntien tehtävänä olisi subventoida tehtyjä matkoja vaikkapa asiakaskohtaisilla, tuen tarpeen mukaan porrastetuilla palveluseleillä. Lisäksi kuntien tulisi porrastaa omia palvelujaan ne kuljetusaikatauluihin sovittaen, esimerkiksi lääkärivastaanottojen järjestäminen postinumeroalueittain määräpäivinä. Kuntia laajempi kuljetusten järjestelyalue on Kuntaviisaiden mielestä kannatettava ehdotus.

Ryhmä piti ehdotuksen merkittävimpana rajoitteena sitä, että se koskee vain henkilökuljetuksia. Huomattavaa lisäarvoa saataisiin, jos kuljetusten yhdistelypohdinnassa mukana olisivat myös tavarakuljetukset. Näitäkin kunnilla on suuria määriä (esim. ateriat, lääkkeet, näytteet, kirjastokirjat) eikä niiden kuljetusten yhdistely henkilökuljetuksiin olisi teknisesti kovinkaan vaikeaa. Kuntien lisäksi myös suurten massapostittajien (kuten verkkokaupat) kuljetustarpeet tulisi integroida järjestelmään ja toteuttaa näille oma käyttäytymä kuljetusten yhdistelemiseksi. Näin tehostettaisiin julkisen liikenteen käyttöä entisestään

Kuntaviisaissa on mukana Tampereen yliopiston ja Pirkanmaan liiton edustajia sekä Pirkanmaan kunnanjohtajia ja johtavia viranhaltijoita. Asiantuntijatyöskentely on osa pirkanmaalaista "Pilkahdus"-ennakointi- ja tulevaisuustyötä.

Lisätietoja: suunnittelupäällikkö Marko Mäkinen,
Pirkanmaan liitto, p. 050-534 7760,
sposti marko.makinen@pirkanmaa.fi
www.pilkahdus.fi

